

ג ל י ו נ ו ת ל ע י ו ן ב פ ר ש ת ה ש ב ו ע
בעריכת נחמה ליבוביץ
שנת העשרים ותשע

פנחס (תש"ל)

כ"ז א-י"א

א. שאלות ודיוקים ברש"י

מניין לרש"י הרמז בפסוק לכך
שעל אנשים לא נגזרה הגזירה?

1. כ"ו ס"ד ד"ה ובאלה לא היה איש:
אבל על הנשים לא נגזרה גזרה
הסרגלים, לפי שהן היו מחבבות
את הארץ. האנשים אומרים:
(במדבר י"ד) "נחמה ראש ונשובה
מצרימה", והנשים אומרות: (כ"ז
ד') "תנה לנו אחוזה בתוך אחי
אבינו".

מה קשה לו?

מקשה בעל העסק דברו מה ראיה היא
זו שחבבו את ארץ-ישראל? וכי היה
להם עצה לשוב מצרימה? ומה זה
חידוש שביקשו נחלה בארץ ישראל?

2. כ"ז א' ד"ה למשפחות מנשה בן
יוסף: למה נאמר? והלא כבר
נאמר "בן מנשה"? אלא לומר לך:
יוסף חבב את הארץ שנאמר (בר'
ג') "והעליתם את עצמותי מזה"
- ובנותיו חבבו את הארץ,
שנאמר "תנה לנו אחוזה" (כ"ז ד').

ומקשה בעל ספר הזכרון: והלא נחמלם
מסנו דין מקושש (במדבר ט"ו ל"ב-
ל"ו) ודין אנשים אשר היו טמאים
(במדבר ט' א'-ח') עד שהוצק לשאול,
ולמה לא נאמר באחד מהם שנחמלם
מסנו חלכה על צד העונש?
ישב קושייתו!

3. ה' ד"ה ויקרב משה את משפטן:
נחמלם הלכה מסנו וכאן נפרע
על שנסל עטרה לומר (דב' א'):
"והדבר אשר יקשה סכם הקריבו
אלי".

ב. ויקרב משה את משפטן לפני ה'

ע' רש"י.

בעל צידה לדרך: יש שפרשו, כי כיון שגלו בנות צלפחד במענותיהן שלא היה אביהן
מעדת שונאיו של משה, היה בזה קרוב חרפה למשה, ואלו היה דין את ד"גס,
כאילו נוטל שוחד דברים ועל כן חשך עצמו מן הדיון ולא רצה לדון אותם,
ולא משום שנחמלם הלכה מסנו.
ואין זה גראה נכון!

התוכל להסביר מהי חולשת הפירוש הזה, ובעל כרחנו נקבל דעה
רש"י שנחמלם מסנו הלכה דרך ענש?

ג. ז' כן בנות צלפחד דוברות

רש"י כתרומתו: יאומ. כך כתובה פרשה זו לפני במדבר, סגיד שראתה עיניו מה שלא
ראתה עינו של משה.

(1) בעל באר יצחק סתקן גירסת רש"י: גראה לי שצריך לגרסו כתרומתו:
יאומ ומדרשו: כך כתובה פרשה זו וגו'.

חסבר, מה טעם לתקון גירסתו זו?

(2) מה ראה ת"א לחרגט "כן" במקומנו בטלת "יאומ" ולא כפי שחרגט

בראשית י"ח ה' כן העשה - כן תעבד
סמות ז' ר' כן עשו - כן עבדו?

(3) מה ראה רש"י צרך להביא עוד פירוש שני, ד"ה כן בנות צלפחד
דוברות: יפה תבעו, אשרי אדם שהקב"ה מוזה לדבריו.

מה תיקן בפירושו זה?

(גליון פנחס)

ד. ג', והוא לא היה בתוך העדה הנועדים על ה' בעדת קרח.

בבא בתרא קי"ח: והוא לא היה בתוך העדה - זה עדת המרגלים, הנועדים על ה' - אלו המתלוננים, בעדת קרח - כמסמער.

רש"י ד"ה והוא לא היה: לפי שהיו באות לומר בחסאו מו, נזקקו לומר לא בחסא מתלוננים ולא בעדת קרח שחזר על ה' היה, אלא בחסאו לברו מו ולא החסא אחרים עמו.

(1) בעל תורה תמימה מקשה על דברי הגמרא:
מבא ליה לדרש כך וילמא כמסמער, שלא היה בעדת קרח?
ישב סאלתו!

(2) למה שנה הדרשן מסדר המאורעות שהן (א) מתלוננים (ב) מרגלים (ג) עדת קרח?

תשובות נא לשלוח לנחמה ליבוביץ, קרית משה ירושלים.